Nr 47

Konstitutionsutskottets betänkande i anledning av motion med begäran om undersökning av 1973 års valrörelse.

Motionen

I detta betänkande behandlas motionen 1972:788 av herr Boo m. fl. (c).

Hemställan avser: "att riksdagen hemställer hos Kungl.Maj:t om åtgärder för undersökningar av 1973 års valrörelse i enlighet med vad som anförts i motionen".

I motionen påpekas att de betänkligheter beträffande den gemensamma valdagen som uttalats redan 1968 ytterligare förstärkts genom de undersökningar om 1970 års valrörelse som lagts fram av den statsvetenskapliga kommunalforskningsgruppen. Det är, framhålls det i motionen, angeläget att liknande undersökningar görs beträffande 1973 års valrörelse. Motionärerna framhåller att sådana undersökningar inte kommer att ske inom ramen för den nu pågående kommunalforskningen utan förutsätter ett särskilt initiativ, vilket bör tas av riksdagen.

Utskottet

I förevarande motion begärs att riksdagen skall hemställa hos Kungl. Maj:t om åtgärder för undersökningar av 1973 års valrörelse. Avsikten är närmast att skapa underlag för en omprövning av bestämmelsen om den gemensamma valdagen för riksdagsval och kommunala val. Motioner med samma syfte avslogs på utskottets hemställan av 1971 års riksdag.

Enligt utskottets mening bör riksdagen endast undantagsvis ta initiativ till vetenskapliga undersökningar. Initiativet härtill brukar i första hand tas av annat organ, främst av vetenskaplig institution eller direkt av enskild forskare. Frågan om behovet av viss vetenskaplig undersökning kan också prövas som ett led i pågående utredningsverksamhet i ett ämne.

Den fråga som avses med motionen faller inom ramen för det uppdrag som getts åt utredningen om den kommunala demokratin. Utredningen kan – om den så finner erforderligt – föranstalta om en sådan undersökning som avses med motionen.

På grund av det anförda finner utskottet inte skäl föreslå riksdagen att ta det initiativ som begärs i motionen.

Utskottet hemställer
att riksdagen avslår motionen 1972:788.

Stockholm den 14 november 1972

På konstitutionsutskottets vägnar
HILDING JOHANSSON

Närvarande: herrar Johansson i Trollhättan (s), Hernelius (m), Boo (c), Ahlmark (fp), Mossberg (s), Pettersson i Örebro (c), Andersson, Sten, i Stockholm* (s), Werner i Malmö (m), Svensson i Eskilstuna (s), Bergqvist (s), Fiskesjö (c), Gustavsson i Ängelholm (s), Molin (fp), Wictorsson (s) och Olsson i Edane (s).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

av herrar Hernelius (m), Boo (c), Ahlmark (fp), Pettersson i Örebro (c), Werner i Malmö (m), Fiskesjö (c) och Molin (fp), vilka anfört:

I samband med de allmänna valen 1970 gjordes inom den statsvetenskapliga kommunalforskningsgruppen vissa undersökningar som bl. a. berörde de kommunala frågornas roll i valrörelsen. Dessa undersökningar gav ett mycket värdefullt bidrag till frågan om den gemensamma valdagen. Några liknande undersökningar inför nästa års valrörelse kommer enligt uppgift inte att äga rum på initiativ av kommunalforskningsgruppen.

Det är enligt vår mening angeläget att det även i samband med 1973 års valrörelse görs undersökningar som kan tjäna som underlag för den fortsatta debatten om den gemensamma valdagen.

Med hänvisning till det anförda anser vi att utskottet bort hemställa
att riksdagen med bifall till motionen 1972:788 hos Kungl. Maj:t begär att undersökningar av 1973 års valrörelse företas i enlighet med vad som anförts i motionen.

Göteborgs Offsettryckeri AB 72 1866 S Stockholm 1972